

A Pécsi Ítéltábla a dr. Czudar Balázs ügyvéd (címe) által képviselt **I.rendű felperes neve** I. rendű és **I.rendű felperes neve** II. rendű (mindketten: ... szám alatti lakos) felpereseknek - a permegszüntetéssel érintett **I. rendű alperes neve** (címe) I. rendű, valamint a Németh és Tímár Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Szekszárdi Törvényszék 2019. március 27. napján kelt 16.P.20.935/2016/26. számú ítélete ellen a felperesek által 27. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy tizenöt napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a II. rendű alperesnek 15.240 (tizenötezer-kettőszáznegyven) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperesek mint egyetemleges adósok, illetve zálogkötelezettek az I. rendű alperes által képviselt II. rendű alperessel mint hitelezővel és zálogjogosulttal 2008. július 10. napján dr. **I E** ... közjegyző által ...-0/742/2008/3/O. számon közjegyzői okiratba foglalt, devizában nyilvántartott, jelzálog típusú kölcsönszerződést kötöttek, amelynek célja a felperesek által a **R Zrt.**-vel 2008. január 2. napján megkötött kölcsönszerződés alapján folyósított svájci frank alapú kölcsön kiváltása volt. A kölcsönszerződés I. pontjában az adósok tudomásul vették, hogy a szerződés alapján nyújtott kölcsön, annak ügyleti kamata és kezelési költsége, valamint a késedelmi kamat és az egyéb költségek a folyósítást követően devizában kerülnek megállapításra. A kölcsön összegét 11.430.000 forintban határozták meg azzal, hogy annak devizában való megállapítása a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott deviza vételi árfolyamon történik, amelyről az adósokat a hitelező a folyósítási értesítő megküldésével tájékoztatja (I.1. pont). A II. pont szerint az induló teljes hiteldíj mutató a közjegyzői okirat aláírásakor évi 7,65%, amelynek meghatározása a forint fizetések alapján történik. Ennek körében a fizetések más devizanemre számításánál figyelembe vett, a bank által alkalmazott deviza vételi és eladási árfolyam érvényességének napja 2008. július 9. napja.

A szerződés III.2. pontja szerint amennyiben a kölcsön folyósítását követő naptári hónap negyedik napjától számított öt éven belül a hiteldíj vagy a devizának a bank által alkalmazott eladási árfolyama eltér a jelen szerződésben rögzített mértéktől, és emiatt a fix törlesztőrészlet csak a hiteldíj egy részének megfizetésére elegendő, a hiteldíjnak a ki nem egyenlített része a kölcsöntőke

összegét növeli. A szerződés e pontja részletezi a törlesztőrészletek számát, összegét és esedékességét olyan módon, hogy a hitelező az adósok részére a tőketörlesztésre a futamidő első 100 hónapjára türelmi időt biztosít, amikor is csak hiteldíjat (kamatot, kezelési költséget) kötelesek fizetni, míg ezt követően a hátralévő futamidő alatt egyenletes törlesztéssel kötelesek teljesíteni.

A kölcsönszerződés megkötését megelőzően a felperesek az alperes ügyintézőjével tárgyaltak a kölcsön részleteiről, míg a kölcsönszerződés közokiratba foglalását megelőzően a szerződés lényeges elemeit a közjegyző felolvasta.

A kölcsönszerződés V.4. pontjában (záró rendelkezések) rögzítettek szerint az adósok/zálogkötelezettek a szerződés aláírásával tudomásul veszik, hogy a forint/deviza árfolyam piaci mozgásából adódóan felmerül a veszteség kockázata. Az adósok/zálogkötelezettek kijelentették, tudomásuk van arról, hogy a szerződés futamideje alatt a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott forint/deviza árfolyamhoz képest a forint árfolyamának gyengülése esetén a devizában megállapított törlesztőrészletek forintban fizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. Tudomásul vették, hogy ezen kockázat vagyoni kihatásait teljes mértékben ők viselik. Kijelentették, hogy az árfolyamkockázatból adódó veszteség lehetőségét gondos megfontolás tárgyává tették, és fizetőképességüknek megfelelően mérlegelték. Úgy nyilatkoztak továbbá, hogy a szerződés aláírását megelőzően a hitelező általános üzletszabályzatát és a devizában nyilvántartott lakáscélú és jelzálog típusú üzletszabályzatát kézhez kapták, az abban foglaltakat megismerték, megértették, és magukra nézve kötelezőnek elfogadták.

A felperesek keresetükben annak megállapítását kérték, hogy a II. rendű alperessel 2008. július 10. napján megkötött kölcsönszerződés a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 203.§ (6) bekezdése, a Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) és c) pontja, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) 209/A.§ (2) bekezdése, valamint 217.§ (1) bekezdése alapján semmis. Állították, hogy az alperes elmulasztotta a megfelelő tájékoztatást a deviza alapú kölcsönszerződés árfolyamkockázatáról, a szerződés nem tartalmazza a szerződés tárgyát, mert a kölcsön összege a szerződésben nincs rögzítve, illetve annak összegét a hitelező egyoldalúan, az általa alkalmazott árfolyamok megváltoztatásával a folyósítást követően módosíthatja. A kölcsön összegét, mint a szerződés lényeges tartalmát nem foglalták írásba, ezért a szerződés az alaki követelményeknek sem felel meg. Nem tartalmazza továbbá a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, kamatot és járulékot, valamint ezek éves százalékban kifejezett értékét, ugyanis a teljes hiteldíj mutató 7,65%, melyen belül az ügyleti kamat 5,2%, a kezelési költség 2,04%, ebből pedig az következik, hogy a szerződésnek további rejtett költségei vannak. A közjegyzői okiratba foglalt megállapodás szerint az adósok a terükhöz mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozás tekintetében, annak közokirati tanúsításaként az adósoknak a hitelezőnél vezetett számlái és a hitelező vonatkozó bizonylatai alapján készített közjegyzői ténytanúsítványt fogadják el, amely kikötés a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999. (II. 5.) Kormányrendelet 1.§ (1) bekezdés b) pontjába ütközik, miután kizárólagosan a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel annak megállapítására, hogy a teljesítés szerződésszerű-e.

Mindezek jogkövetkezményeként kérték annak megállapítását, hogy a szerződés I.1.) pontjának második fordulata („az adósok tudomásul veszik, hogy a jelen szerződés alapján nyújtott kölcsön, annak ügyleti kamata és kezelési költsége, valamint a késedelmi kamat és az egyéb költségek a folyósítást követően devizában kerülnek megállapításra”), III. pontja („a szerződő felek megállapodnak abban, hogy a jelen közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés alapján az adósok terhére mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozás tekintetében, annak közokirati tanúsításaként

az adósoknak a hitelezőnél vezetett számlái és a hitelező vonatkozó bizonylatai alapján készített közjegyzői ténytanúsítványt fogadják el"), valamint III.2. pontja („amennyiben a kölcsön folyósítását követő naptári hónap negyedik napjától számított öt éven belül a hiteldíj vagy a devizának a bank által alkalmazott eladási árfolyama eltér a jelen szerződésben rögzített mértéktől, és emiatt a fix törlesztőrészlet csak a hiteldíj egy részének a megfizetésére elegendő, a hiteldíjnak a ki nem egyenlített része a kölcsöntőke összegét növeli") érvénytelen, joghatás kiváltására alkalmatlan. Egyúttal kérték a szerződést érvényessé nyilvánítani azzal a tartalommal, hogy 11.430.000 forint kölcsöntőke évi 5,2% ügyleti kamattal és évi 2,04% kezelési költséggel növelt összegének 156 hónap alatt történő visszafizetésére kötelesek olyan módon, hogy az első 100 hónap (türelmi idő) alatt a hiteldíj (kamat, kezelési költség) fizetésére kötelesek, ezt követően a tőkét és hiteldíjat egyenletes törlesztéssel kötelesek megfizetni.

A II. rendű alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és a felpereseket 40.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Határozatának indokolása szerint a kölcsön összege a 6/2013. és 1/2016. Polgári jogegységi határozatokban írtak szerint pontosan meghatározott, ugyanis a forintban megadott kölcsönösszeg deviza egyenértéke az átszámítási referencia időpont bekövetkeztekor ismertté, egyben kiszámíthatóvá és ellenőrizhetővé válik. A szerződésnek egyébként sem érvényességi kelléke az irányadó átszámítási időpont meghatározása, ez ugyanis a folyósítás napjában rögzül. A szerződés tartalmazza a költségek, kamatok és járulékok mértékét, így érvénytelensége a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjára tekintettel sem állapítható meg. Az árfolyamkockázatról való tájékoztatást az elsőfokú bíróság a 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontjában, valamint a 6/2013. Polgári jogegységi határozat 3. pontjában foglaltakat szem előtt tartva megfelelőnek, az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltételt világosnak és érthetőnek találta. Hangsúlyozta, hogy a fogyasztót is terheli együttműködési kötelezettség, amely alapján a felperesektől elvárható lett volna a szerződés alapos áttanulmányozása, és szükség esetén az általuk nem érthető rendelkezések tekintetében a felvilágosítás kérés. Arra vonatkozóan pedig a felperesek bizonyítékot nem hoztak fel, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás annak mértékét érintően megtévesztő lett volna. A közjegyzői ténytanúsítvánnyal kapcsolatos szerződési kikötést sem találta tisztességtelennek az elsőfokú bíróság, mert az nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, a bizonyítási terhet a fogyasztó hátránya nem változtatja meg, és nem korlátozza a fogyasztó jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a szerződés érvénytelenségének megállapítását és az általuk kért jogkövetkezmény alkalmazását kérték. Másodlagosan felvetették az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének indokoltságát is az eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget érdemi indokolási kötelezettségének a kölcsön összegének meghatározottsága, a szerződéssel kapcsolatos költségek feltüntetése, valamint a tájékoztatás megfelelősége körében. Kiemelték, hogy a szerződés deviza alapúságára történő pusztán utalás önmagában nem teszi devizaszerződéssé a kölcsönszerződést, az ugyanis egyértelműen forintban kikötött kölcsön folyósítására vonatkozott. Hangsúlyozták, hogy a kölcsön összege 11.430.000 forint volt, nem az került kikötésre a szerződésben, hogy a kölcsön a folyósított forint összeg folyósítási időpontban számított deviza egyenértéke. Hivatkoztak a Kúria konzultációs testülete 2019. április 10. napján megtartott ülésének emlékeztetőjére, miszerint nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csupán kikövetkeztethető az egyes szerződéses rendelkezésekből, vagy több okiratban szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján. Előadták, hogy az Európai Unió Bírósága C-186/16. számú határozatában megfogalmazott

követelmények ellenére a szerződés alapján nem volt felismerhető számukra az árfolyamkockázatnak a pénzügyi kötelezettségeikre gyakorolt hatása, nem voltak tisztában azzal, hogy a kockázatnak nincs felső határa, az valós, a futamidő alatt is bekövetkezhet, és nem elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztőrészletet. A fellebbezési tárgyaláson szóban annyiban egészítették ki érvelésüket, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozatot tartalmazó ügyféltájékoztatóra nem emlékeznek, és annak legfeljebb az aláírásukat tartalmazó utolsó oldala vehető figyelembe.

A II. rendű alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárásban csatolt okiratok tartalma alapján az alábbiakkal egészíti ki:

A felperesek a kölcsönszerződés megkötését megelőzően, 2008. június 25. napján aláírták a „Hiteligénylők nyilatkozatai” megnevezésű okiratot, amelynek 7. pontja tartalmazza a „Kockázatfeltáró nyilatkozat devizában nyilvántartott lakás- és jelzálog típusú hitelekhez kapcsolódóan” című fejezetet. Ennek aláírásával a felperesek tudomásul vették, hogy az ... Nyrt., illetve az II.rendű alperes az általuk forintban igényelt, de devizában nyilvántartott lakás- és jelzálog típusú kölcsön összegét forintban folyósítja. A folyósított összeg a folyósítás napján érvényes, az ... Nyrt. által alkalmazott deviza vételi árfolyamon kerül kiszámításra. A kölcsön törlesztése forintban történik. Az egyes törlesztőrészletek forint összege az ... Nyrt. által alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyam alapján kerül meghatározásra. Fix törlesztésű, devizában nyilvántartott hitelek esetén a fix törlesztőrészlet a szerződéskötés napját megelőző második banki munkanapon, ... Világ lakás- és jelzálog típusú hitel esetén az első fix törlesztőrészletet követő újabb fix törlesztőrészletek a megállapításuk napját megelőző napon érvényes, az ... Nyrt. által alkalmazott deviza eladási árfolyam alapján kerülnek megállapításra.

A nyilatkozat szerint tudomással bírnak arról, hogy a kölcsönszerződésben rögzített deviza árfolyama napról napra változik (euró esetében meghatározott +/- 15%-os sávban, svájci frank és japán jen esetében pedig bármilyen irányban és bármilyen mértékben), ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztőrészlet forint összege előre nem megállapítható. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztőrészletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet. Tudomásul vették, hogy az igényelt kölcsön törlesztéséül szolgáló lakossági folyószámlán - a kölcsönszerződésben szereplő devizanem állandó változására figyelemmel - olyan forint összeget kell biztosítaniuk, amelyből az ... Nyrt. az esedékesség időpontjában le tudja vonni az aktuális törlesztőrészlet összegét.

Fix törlesztőrészlettel nyújtott devizahitelek esetében, amennyiben a fix törlesztőrészlet-periódus alkalmazásának tartamán belül a deviza ... Nyrt. által a havi törlesztési esedékességi időpontoknál alkalmazott deviza eladási árfolyama eltér a kölcsönszerződésben rögzített vagy az egyes fix törlesztőrészletek megállapításakor alkalmazott mértéktől, a törlesztőösszegben a tőke és a hiteldíj egymáshoz viszonyított aránya változik. Abban az esetben, ha a bank által alkalmazott deviza eladási árfolyamának változása miatt a havi törlesztőrészlet csak a hiteldíj egy részének a megfizetésére elegendő, a hiteldíj fennmaradó része a tőke összegét növeli. Tudomásul vették, hogy az árfolyam, fentiekben részletezett, a fix törlesztőrészlet fizetése alatt történt kedvezőtlen változását az ... Nyrt./II.rendű alperes a fix törlesztőrészlet-periódus lejártával érvényesíti az új

törlesztőrészlet összegében. Az árfolyamváltozás hatásaira figyelemmel ezért az új törlesztőrészlet összege jelentősen emelkedhet az eredeti, fix törlesztőrészlet összegéhez képest.

Tudomásul vették, hogy az ... Nyrt./II.rendű alperes a fix törlesztőrészlet-periódus alkalmazásának tartamán belül a kamat és kezelési költség változásokat érvényesíti, amelynek hatása a fix törlesztőrészlet összegét nem módosítja. Abban az esetben, ha a deviza bank által alkalmazott hiteldíj változása miatt a havi törlesztőrészlet csak a hiteldíj egy részének a megfizetésére elegendő, a hiteldíj fennmaradó része a tőke összegét növeli. Ugyancsak tudomásul vették, hogy a hiteldíj fentiekben részletezett, a fix törlesztőrészlet fizetés alatt történt kedvezőtlen változását a ... Nyrt./II.rendű alperes a fix törlesztőrészlet-periódus lejártával érvényesíti az új törlesztőrészlet összegében. A hiteldíjváltozás hatásaira figyelemmel ezért az új törlesztőrészlet összege jelentősen emelkedhet az eredeti, fix törlesztőrészlet összegéhez képest.

Kijelentették, hogy a fentiekre figyelemmel a devizában nyilvántartott kölcsön folyósítását úgy kérik, hogy az árfolyamváltozásokból eredő kockázat jellegét megértették, a felmerülő kockázatot viselik.

A kölcsönszerződés I. pontja („A kölcsön összege, futamideje az adósok fennálló tartozása”) szerint a hitelező kötelezettséget vállalt arra, hogy a jelen közjegyzői okiratban meghatározott összegben és feltételekkel az adósok mint egyetemleges jogosultak részére svájci frankban (a továbbiakban: deviza) nyilvántartott jelzáloghitelt nyújt a jelen közjegyzői okiratban megjelölt ingatlanon alapított jelzálogfedezet mellett. Az adósok tudomásul veszik, hogy a jelen szerződés alapján nyújtott kölcsön, annak ügyleti kamata és kezelési költsége, valamint a késedelmi kamat és az egyéb költségek a folyósítást követően devizában kerülnek megállapításra. Az adósok egyetemlegesen kötelezik magukat a kölcsön visszafizetésére és annak a szerződés szerinti járulékaik megfizetésére.

A kölcsönszerződés II.1. pontja értelmében a kölcsön ügyleti kamata a közjegyzői okirat aláírásakor évi 5,02%, míg a II.2. pont szerint a kezelési költség mértéke évi 2,04%.

A másodfokú bíróság a tényállás fenti kiegészítése mellett is - a fellebbezéssel érintett körben - egyetértett az elsőfokú bíróság jogi következtetéseivel és érdemi döntését is megalapozottnak találta.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a felpereseknek azt az álláspontját, hogy a perbeli kölcsönszerződés nem tekinthető deviza alapú szerződésnek, mert az forintban kikötött kölcsön folyósítására vonatkozó kötelezettségvállalást tartalmaz.

A perbeli kölcsönszerződés I. pontja szerint a hitelező arra vállalt kötelezettséget, hogy a közjegyzői okiratban meghatározott összegben és feltételekkel az adósok mint egyetemleges jogosultak részére svájci frankban nyilvántartott jelzáloghitelt nyújt a közjegyzői okiraton megjelölt ingatlanon alapított jelzálogfedezet mellett. Az adósok tudomásul vették, hogy a szerződés alapján nyújtott kölcsön, annak kamatai és kezelési költsége, valamint a késedelmi kamat és egyéb költségek a folyósítást követően devizában kerülnek megállapításra. A kölcsönszerződés I.1. pontja szerint a kölcsön összege 11.430.000 forint, amelynek devizában való megállapítása a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott deviza vételi árfolyamon történik, és amelyről az adósokat a hitelező folyósítási értesítő megküldésével tájékoztatja. Ezzel a kölcsön Hpt. 213.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti tárgya egyértelműen meghatározott, figyelemmel a Kúria 1/2016. Polgári jogegységi határozatában foglaltakra is.

A Kúria 6/2013. számú Polgári jogegységi határozatának III.1. pontja szerint a deviza alapú kölcsön is devizakölcsön, mivel a tartozást devizában határozza meg, annak ellenére, hogy a hitelező a kölcsönt forintban köteles folyósítani, az adós pedig forintban köteles azt törleszteni, tehát mind a hitelező, mind az adós a devizában kirótt pénztartozást forintban rója le. A deviza alapú kölcsön lényege, hogy az adós tartozása devizában keletkezik, a kölcsön folyósítására és törlesztésére pedig forintban kerül sor. A tartozást devizában tartják nyilván, amelynek következtében az adós forintban teljesítendő fizetési kötelezettsége a forint erősödésétől, illetőleg gyengülésétől függ.

A fentiekből következően kiemelt a jelentősége a deviza alapú kölcsönszerződések esetében az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel érthetőségének és világosságának, mellyel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság által elfoglalt állásponttal a másodfokú bíróság is egyetértett. Kiegészíti ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítéletének indokait azzal, hogy a felperesek által 2008. június 25. napján aláírt külön kockázatfeltáró nyilatkozat szerint a felperesek tudomással bírtak arról, hogy a kölcsönszerződésben rögzített devizaárfolyam napról-napra változik (svájci frank esetében bármilyen irányban és bármilyen mértékben), ezért az esedékesség napján megfizetendő törlesztőrészlet forint összege előre nem megállapítható. Amennyiben a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül, a devizában megállapított törlesztőrészletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet; az árfolyamváltozás hatásaira figyelemmel az új törlesztőrészlet összege jelentősen emelkedhet az eredeti fix törlesztőrészlet összegéhez képest. Ugyancsak tudomásul vették, hogy a hitelező a fix törlesztőrészlet-periódus alkalmazásának tartamán belül a kamat- és kezelési költség változásokat érvényesíti, mégpedig a fix törlesztőrészlet-periódus lejártával az új törlesztőrészlet összegében, így a hiteldíjváltozás hatásaira figyelemmel az új törlesztőrészlet összege jelentősen emelkedhet az eredeti fix törlesztőrészlet összegéhez képest. A felperesek mindezek ismeretében kijelentették, hogy a devizában nyilvántartott kölcsön folyósítását annak tudatában kérik, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázat jellegét megértették, és a felmerülő kockázatot viselik.

A felperesek által aláírt okirati bizonyítékkal szemben súlytalan volt az a fellebbezési érvelés, hogy külön kockázatfeltáró nyilatkozatra nem emlékeznek, ilyen tartalmú okiratot nem kaptak, és egyébként is legfeljebb az aláírásukat tartalmazó utolsó oldal vehető figyelembe, amelyen nincs utalás az árfolyamkockázatra. Az elsőfokú bíróság által is felhívott, az 1959. évi Ptk. 205.§ (3) bekezdésében írt együttműködési kötelezettség körébe a felperesek részéről az is beletartozik, hogy amennyiben egy nyilatkozatnak csak az utolsó oldalát mutatják be a részükre, úgy kérjék el és tanulmányozzák át a teljes nyilatkozatot, amelyet saját előadásukból következően bizonyosan nem tettek meg.

A felperesek által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozatban foglaltakat, illetőleg a kölcsönszerződés V/4. pontját is értékelve a másodfokú bíróság álláspontja szerint is világos és érthető volt az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel; az megfelelt a Kúria hivatkozott jogegységi határozataiban, a Kúria Konzultatív testületének 2019. április 10. napján meghozott állásfoglalásában, illetőleg az Európai Unió Bírósága C-51/17. és C-186/16. számú ítéleteiben megfogalmazott elvárásoknak is, így a sérelmezett szerződési kikötés tisztességtelensége nem volt megállapítható.

A felperesek fellebbezésükben kifogásolták a perbeli kölcsönszerződés Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontjának megsértésén alapuló érvénytelenségi hivatkozásuk tekintetében az elsőfokú ítélet indokolásának hiányosságát, ezért a másodfokú bíróság ezt az érvénytelenségi okot is érintette a fellebbezés elbírálása során. A felperesek ebben a körben arra hivatkozással állították a kölcsönszerződés érvénytelenségét, hogy az induló teljes hiteldíj mutatóként 7,65%-ot értet

tartalmaz, költségként azonban e körben mindössze évi 5,2% ügyleti kamatot és évi 2,04% kezelési költséget tüntet fel. A kölcsönnek tehát vannak egyéb rejtett költségei is, amelyek a szerződésben annak ellenére nem kerültek feltüntetésre, hogy annak a fent írt jogszabályhely szerint az összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékban kifejezett értékét is tartalmaznia kell.

A perbeli időszakban hatályos a betéti kamat, az értékpapírok hozama és a teljes hiteldíj mutató számításáról és közzétételéről szóló 41/1997. (III. 5.) Kormányrendelet 8.§ (1) bekezdése szerint a teljes hiteldíj mutató számításánál az ügyfél által a pénzügyi intézménynek fizetett költségeket, valamint a harmadik személynek fizetett költségek közül az ügyfél által felajánlott fedezet értékbecslésének díját és a lakásépítéseknel a helyszíni szemlék díját kell figyelembe venni. A teljes hiteldíj mutató tehát nem pusztán a kölcsönszerződésben megjelölt, a felperesek által a pénzügyi intézménynek fizetett költségek összege; annak számítása és ennek eredményeként a meghatározása jogszabályon alapul. Az a körülmény, hogy a szerződésben a bankkal szemben meghatározott és nevesített költségek összege nem adja ki a teljes hiteldíj mutató értékét, nem a további rejtett költségekre utal, így ez a hivatkozás önmagában a perbeli kölcsönszerződés Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontja szerinti érvénytelenségét nem eredményezi.

A fenti kiegészítés mellett az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolása hiánytalan, annak hatályon kívül helyezésre indokot a másodfokú bíróság nem látott. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - az 1952. évi Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperesek fellebbezése eredménytelen maradt, ezért kötelesek megfizetni a II. rendű alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdése szerint számított perköltségét. A felperesek személyes költségmentességben részesültek, így a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a személyes költségmentességről szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14.§-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2019. október 8.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró